

NĂNG LỰC ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG GIẢNG DẠY NGOẠI NGỮ CHO GIÁO VIÊN CÁC CẤP: THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

ICT CAPACITIES OF TEACHERS OF ENGLISH OF ALL LEVELS IN VIETNAM: FACTS AND RECOMMENDATIONS

PHẠM THỊ TỎ NHƯ

(ThS; Đại học Ngoại ngữ, Đại học Đà Nẵng)

Abstract: According to the policy of the Ministry of Education and Training and Vietnam's National Foreign Language 2020 project, the training program of Information and Communications Technology (ICT) applications for English teachers in Vietnam at all levels (teachers of English at primary school, secondary school, high school, university and college) has been created, accessed and then used in training teachers of English of all levels all over Vietnam. In fact, this training program of ICT has achieved a lot of success. However, everything always has two sides. Beside good points, this kind of training can not avoid some problems due to different causes including objective ones and subjective ones. They are: ICT capacities of attendees, infrastructure of the training places, the potential of ICT application in attendees' profession, etc. This article will deal with these problems as well as suggest some recommendations for these through some surveys and observation.

Key words: training; capacity; ICT application; teaching; recommendations; problems.

1. Đặt vấn đề

Chúng ta đang sống trong thời đại bùng nổ công nghệ thông tin. Những ảnh hưởng cả tích cực và tiêu cực mà lĩnh vực này mang lại trong môi trường đào tạo ngoại ngữ rõ ràng là không tránh khỏi. Việc đào tạo ngoại ngữ có sự hỗ trợ của công nghệ Internet đã và đang xuất hiện ở các cấp đại học, trung học và dạy nghề ở nhiều nước trên thế giới. Ở Việt Nam, việc ứng dụng công nghệ trong giảng dạy ở trường học đang trên đà phát triển. Dưới sự chỉ đạo của Đề án Ngoại ngữ Quốc gia 2020, chương trình bồi dưỡng năng lực ứng dụng CNTT trong giảng dạy ngoại ngữ dành cho giáo viên tiếng Anh các cấp đã ra đời với các mục

tiêu cụ thể là: 1/ Có kiến thức và kỹ năng sử dụng Công nghệ Thông tin cần bản phù hợp với mục tiêu nghề nghiệp; 2/Tích hợp kiến thức và kỹ năng sư phạm với công nghệ nhằm nâng cao hiệu quả việc dạy và học; 3/Ứng dụng công nghệ để lưu trữ, phân hồi và đánh giá kết quả học tập; 4/Sử dụng công nghệ để nâng cao năng lực giao tiếp, khả năng hiệu quả và tính hiệu quả trong giảng dạy.

Với các mục tiêu nêu trên, chương trình được thiết kế dành cho đối tượng giáo viên tiếng Anh các cấp, từ tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông đến cao đẳng, đại học và trung cấp chuyên nghiệp. Khung chương trình như sau:

Bảng 1. Chương trình dành cho giáo viên các cấp

	GV TA TH	GV TA THCS	GV TA THPT	GV TA ĐH-CĐ
Chuyên đề 1 (15 tiết)	Giới thiệu về CALL			
Chuyên đề 2 (15 tiết)	Tạo Bài giảng và Giáo trình điện tử			
Chuyên đề 3 (20 tiết)	Thiết kế và Hướng dẫn các hoạt động học tập sử dụng công nghệ thông tin			
Chuyên đề 4 (20 tiết)	Ứng dụng công cụ Web 2.0 trong giảng dạy ngoại ngữ (Quizlet và StoryBird)	Ứng dụng công cụ Web 2.0 trong giảng dạy ngoại ngữ (Quizlet, và ESLvideo)	Ứng dụng công cụ Web 2.0 trong giảng dạy ngoại ngữ (Quizlet, Vocapop và ESLvideo)	Ứng dụng công cụ Web 2.0 trong giảng dạy ngoại ngữ (Vocapop, Podcast, Lector)
Chuyên đề 5 (15 tiết)	Ứng dụng công nghệ trong kiểm tra, đánh giá			
Chuyên đề 6 (15 tiết)	Ứng dụng mạng xã hội và công nghệ đám mây trong giảng dạy ngoại ngữ		Ứng dụng mạng xã hội, công nghệ đám mây và điện thoại di động trong giảng dạy ngoại ngữ	

Các chuyên đề bồi dưỡng năng lực ứng dụng công nghệ thông tin cho giáo viên được thiết kế theo theo từng bậc dạy như: Chương trình dành cho giáo viên Tiểu học, chương trình dành cho giáo viên Trung học cơ sở, chương trình dành cho giáo viên Trung học phổ thông và chương trình dành cho giảng viên Đại học. Trong mỗi chuyên đề, các nội dung chính được mô tả chi tiết làm nền tảng cho việc biên soạn giáo trình và các bài học cụ thể. Tương ứng với các nội dung chính, phương thức học tập và phân bố thời lượng cũng được trình bày rõ ràng. Tuy nhiên, phân phân bố thời lượng ở đây chỉ mang tính gợi ý, tùy theo tình hình thực tế và năng lực cá nhân, thời lượng này có thể tăng hoặc giảm.

2. Thực trạng và giải pháp

2.1. Thực trạng

Trong thực tế, công tác bồi dưỡng năng lực ứng dụng CNTT trong giảng dạy ngoại ngữ dành cho giáo viên tiếng Anh các cấp đã bắt đầu được thực hiện vào quý 3 năm 2014 với khóa tập huấn đầu tiên được tổ chức dành cho 838 cán bộ, giảng viên cốt cán đến từ các trường cao đẳng, đại học và các sở giáo dục toàn quốc. Đợt tập huấn này diễn ra đồng thời tại 4 địa điểm: Đại học Hà Nội, Đại học Vinh, Đại học Ngoại ngữ- Đại học Đà Nẵng và Trung tâm Seameo Reconnect- thành phố Hồ Chí Minh.

(<http://vietcall.edu.vn/vietcall/course/index.php?categoryid=4>). Đợt tập huấn đầu tiên này đã gặt hái được thành công lớn do đối tượng người học được lựa chọn và cơ sở vật chất nơi tập huấn hiện đại, đáp ứng đầy đủ yêu cầu tập huấn. Hơn nữa, 100% người học có tiềm năng ứng dụng CNTT trong công tác của mình sau này.

Tiếp theo đợt tập huấn trên, các đợt tập huấn dành cho giáo viên các cấp lần lượt diễn ra. Theo thống kê sơ bộ trong thời gian từ tháng 10/2014 đến tháng 7/2015, thực trạng công tác bồi dưỡng năng lực ứng dụng CNTT trong giảng dạy ngoại ngữ dành cho giáo viên tiếng Anh các cấp như sau:

- Kết quả khảo sát về tính cần thiết của việc ứng dụng của những kiến thức đã học trong khóa bồi dưỡng:

Hình 1. Tính cần thiết của việc ứng dụng kiến thức từ chương trình ứng dụng CNTT trong giảng dạy ngoại ngữ

Tìm hiểu sâu hơn về vấn đề này, có nhiều nguyên nhân dẫn tới việc giáo viên không có nhu cầu ứng dụng CNTT trong giảng dạy như thiếu trang thiết bị hỗ trợ (máy tính, đèn chiếu, đường truyền,...) hoặc đơn vị công tác của họ chưa có chính sách đãi ngộ thích đáng cho việc ứng dụng CNTT trong giảng dạy.

- Kết quả về mức độ thường xuyên sử dụng tài nguyên Công nghệ thông tin để nâng cao tính hiệu quả trong việc giảng dạy tiếng Anh (với 3 mức: a. có, thường xuyên; b. có, thỉnh thoảng; c. không) trong quá trình giảng dạy:

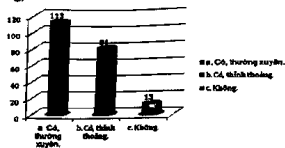
Hình 2. Sử dụng tài nguyên CNTT trong việc giảng dạy tiếng Anh

Nguyên nhân của tần suất sử dụng này gồm nhiều mặt: tính sẵn có của tài nguyên, khả năng khai thác tài nguyên một cách hiệu quả, và các nguyên nhân liên quan đến cơ sở vật chất tương tự như trên.

Sau khi tham gia tập huấn, kết quả ứng dụng kiến thức CNTT trong việc liên lạc, chia sẻ tài liệu cũng không phủ khắp được do nhiều nguyên nhân khách quan khác nhau tương tự như các phần trước đã nêu.

Độ thường xuyên sử dụng Công nghệ thông tin để liên lạc với đồng nghiệp, chia sẻ tài liệu (với 3

mức: a. có, thường xuyên; b. có, thỉnh thoảng; c. không):

Hình 3. Sử dụng CNTT trong việc chia sẻ dữ liệu

Cuối mỗi đợt tập huấn, thái độ của giáo viên tham dự tập huấn về tình hình ứng dụng CNTT như sau:

Hình 4. Tâm trạng GV khi ứng dụng công nghệ trong giảng dạy

Thời lượng tập huấn hạn chế và khả năng ứng dụng CNTT còn mang tính đặc thù đối với mỗi một cá nhân người học là các yếu tố ảnh hưởng lớn đến tâm trạng của giáo viên khi ứng dụng CNTT trong giảng dạy.

2.2 Các giải pháp đề xuất

Các cơ quan chủ quản, các cơ sở giáo dục cần có chính sách phù hợp trong công tác đầu tư cơ sở vật chất phù hợp và hiệu quả.

Các cơ quan chủ quản, các cơ sở giáo dục cần có chế độ khuyến khích giáo viên ứng dụng CNTT trong công tác và giảng dạy.

Chương trình tập huấn/bồi dưỡng năng lực ứng dụng CNTT trong giảng dạy cần có tính liên tục và thường xuyên hơn để có thể bổ sung kiến thức mới cho giáo viên các cấp.

3. Lời kết

Có thể khẳng định rằng mặc dầu có những tồn tại cần được xem xét, sự phát triển của Công nghệ Thông tin đã và đang mang lại một cuộc cách mạng trong dạy và học ngoại ngữ. Công cụ giảng dạy hiện đại này đang trở nên ngày càng đáng tin

cậy và thân thiện hơn. Internet chứa trong nó một lượng thông tin khổng lồ chưa từng thấy trong lịch sử loài người. Tuy nhiên, do bản chất đặc thù của chủ thể, tài nguyên và công cụ hiện đại này cần sự hỗ trợ của chuyên gia nhằm tối ưu hóa tính ưu việt của Internet trong đào tạo ngoại ngữ. Giáo viên tiếng Anh cần lưu ý rằng, giống như bất cứ tài nguyên và công cụ hỗ trợ giảng dạy nào khác, Internet nói chung và tài nguyên số nói riêng, người thầy luôn là yếu tố quan trọng nhất cho sự thành công hay thất bại của một bài học (Nguyễn, 2012).

World Wide Web (WWW) sẽ trở nên vô ích nếu không có sự chuẩn bị và tổ chức lớp học kỹ càng. Vì thế, giáo án soạn kỹ, quản lý lớp học tốt chắc chắn luôn là yêu cầu trước nhất trong việc khai thác các tính năng giáo dục của mạng Internet trong đào tạo ngoại ngữ. Cuối cùng, cái chúng ta thật sự cần để tối ưu hóa tiến trình học tập là thay đổi tư duy của chúng ta "... từ suy nghĩ công nghệ có thể hỗ trợ gì cho người học đến tư duy người học có thể khai thác được gì từ công nghệ Internet" (Godwin-Jones, 1999, p. 49).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Godwin-Jones, R. (1999), *Web course design and creation for language learning*. CALICO Journal, 17(1), 43-58.
- Kelly, M., & McAneer, A. (2008), *National educational technology standards for teachers: Preparing teachers to use technology*. Eugene: ERIC.
- Nguyễn, L. V. (2009), *Thuận lợi, khó khăn và giải pháp trong việc ứng dụng công nghệ vào giảng dạy ngoại ngữ [ICT in language education: Benefits, challenges and solutions]*. Tạp chí Khoa học và Công nghệ - Đại học Đà Nẵng (The University of Danang Journal of Science and Technology), 1(30), 128-142.
- Nguyễn, L. V. (2012), *Giới thiệu về giao tiếp qua công nghệ trong giáo dục [An introduction to computer-mediated communication in education]*. Tạp chí Khoa học và Công nghệ - Đại học Đà Nẵng (The University of Danang Journal of Science and Technology), 9(58), 110-116.
- Vantage Path. (2013), *How to avoid elearning failures*. Vantage Path: Vantage Path.
- Vasquez, C., & Wang, S. (2012), *Web 2.0 and second language learning: what does the research tell us?* CALICO Journal, 28, 412-430.
- <http://vietcall.edu.vn/vietcall/course/index.php?categoryid=4>